

Istungidokument

**B9-0160/2022 }
B9-0162/2022 }
B9-0163/2022 }
B9-0166/2022 } RC1**

21.3.2022

RESOLUTSIOONI ÜHISETTEPANEK

vastavalt kodukorra artikli 132 lõigetele 2 ja 4

millega asendatakse järgmised resolutsiooni ettepanekud:

B9-0160/2022 (S&D)

B9-0162/2022 (PPE)

B9-0163/2022 (Renew)

B9-0166/2022 (ECR)

kiireloomulise vajaduse kohta võtta seoses Venemaa sissetungiga Ukrainasse vastu ELi tegevuskava toiduga kindlustatuse tagamiseks ELis ja väljaspool seda

(2022/2593(RSP))

Herbert Dorfmann, Siegfried Mureşan

fraktsiooni PPE nimel

Clara Aguilera, Mohammed Chahim

fraktsiooni S&D nimel

Ulrike Müller, Søren Gade, Nils Torvalds

fraktsiooni Renew nimel

Veronika Vrecionová

fraktsiooni ECR nimel

RC\1252314ET.docx

PE719.438v01-00 }

PE719.440v01-00 }

PE719.441v01-00 }

PE719.444v01-00 } RC1

**Euroopa Parlamendi resolutsioon kiireloomulise vajaduse kohta võtta seoses Venemaa sissetungiga Ukrainasse vastu ELi tegevuskava toiduga kindlustatuse tagamiseks ELis ja väljaspool seda
(2022/2593(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Venemaa ja Ukraina kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi juhtkonna 16. ja 24. veebruari 2022. aasta avaldusi Ukraina kohta,
 - võttes arvesse kõrge esindaja 24. veebruaril 2022. aastal ELi nimel tehtud avaldust Venemaa Föderatsiooni relvajõudude sissetungi kohta Ukrainasse,
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu eesistuja ja komisjoni presidendi 24. veebruari 2022. aasta avaldust Venemaa enneolematu ja provotseerimata sõjalise agressiooni kohta Ukrainas,
 - võttes arvesse Ukraina presidendi ja komisjoni presidendi hiljutisi avaldusi olukorra kohta Ukrainas,
 - võttes arvesse G7 esindajate 24. veebruari 2022. aasta avaldust,
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 24. veebruari 2022. aasta järeldusi,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 39,
 - võttes arvesse oma 1. märtsi 2022. aasta resolutsiooni Ukraina vastu suunatud Venemaa agressiooni kohta¹,
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogus kokku tulnud riigipeade ja valitsusjuhtide 10. märtsi 2022. aasta avaldust Venemaa sõjalise agressiooni kohta Ukrainas,
 - võttes arvesse G7 põllumajandusministrite 11. märtsi 2022. aasta kohtumisel tehtud avaldust Venemaa Föderatsiooni relvajõudude sissetungi kohta Ukrainasse,
 - võttes arvesse 10. ja 11. märtsil 2022 toimunud ELi riigipeade ja valitsusjuhtide mitteametlikul kohtumisel vastu võetud Versailles' deklaratsiooni,
 - võttes arvesse komisjoni 12. novembri 2021. aasta teatist, mis käsitleb hädaolukorrakava, et tagada kriisi ajal toiduainetega varustamine ja toiduga kindlustatus (COM(2021)0689),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et ÜRO põhikirja ja rahvusvahelise õiguse põhimõtete kohaselt on kõik

¹ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2022)0052.
RC\1252314ET.docx

riigid võrdselt suveräänsed ja peavad oma rahvusvahelistes suhetes hoiduma jõuga ähvardamisest või jõu kasutamisest teiste riikide territoriaalse terviklikkuse või poliitilise sõltumatuse vastu;

- B. arvestades, et Venemaa Föderatsioon alustas 24. veebruaril 2022 provotseerimata ja õigustamatut sissetungi Ukrainasse;
- C. arvestades, et toiduainete tootmist ja toidu kättesaadavust ei tohiks kasutada geopoliitilise relvana;
- D. arvestades, et nõukogu on vastu võtnud esimesed Venemaa-vastased sanktsioonid, sealhulgas sihipärased individuaalsed sanktsioonid, majandus- ja finantssanktsioonid ning kaubanduspiirangud, ning jätkab uute sanktsioonide ettevalmistamist tihedas koostöös Atlandi-üleste liitlaste ja teiste sarnaselt meelestatud rahvusvaheliste partneritega;
- E. arvestades, et praegune olukord ja Venemaa suhtes kehtestatud õiguspärased sanktsioonid põhjustavad COVID-19 kriisi järel märkimisväärseid kumulatiivseid häireid ülemaailmsel põllumajandus-, kalandus- ja vesiviljelusturgudel ning viimasel ajal ka sisendikulude suurenemist, eelkõige teravilja- ja taimeõliturgudel (arvestades, et Ukraina ja Venemaa toodavad ülemaailmsest nisutoodangust ligikaudu 30 %, odrast 32 %, maisist 17 % ning rohkem kui 50 % päevalilleõlist ja 20 % päevalilleseemnetest), ning piiravad nii väetiste kui ka nende tootmiseks vajalike sisendite kättesaadavust;
- F. arvestades, et kahjustatud tsiviiltaristu hulka kuuluvad Musta mere sadamad, mistõttu on merekaubavedu täielikult blokeeritud ja hädavajalikke põllumajandustooteid ei saa eri piirkondadesse, sealhulgas Euroopa Liitu eksportida;
- G. arvestades, et pärast Krimmi annekteerimist Venemaa poolt ja sellele järgnenud sanktsioone võtsid komisjon ja liikmesriigid mitmeid meetmeid, et võidelda negatiivse mõju vastu ELi põllumajandus-, kalandus- ja vesiviljelusturgudel;
- H. arvestades, et Ukrainas toimuv sõda takistab kaupade, eelkõige toiduainete, sööda ja muude põllumajandustoodete liikumist riigis ning on toonud kaasa õlipressimise lõpetamise ja mõnedele põllukultuuridele ekspordipiirangute kehtestamise, mis on põhjustanud Ukrainas tõsise toidunappuse, ekspordivarude puudumise ning sellest tulenevalt vahetu geopoliitilise ebastabiilsuse ohu;
- I. arvestades, et konfliktis on sihikule võetud ka elutähtis põllumajandustaristu, sealhulgas transpordi- ja laotaristu, millel on märkimisväärne piirkondlik mõju; arvestades, et sõjaolukorras toimuvad pommitamised, mürskude tulistamine ja kobarpommid kahjustavad põllumajandusmaad ning sandistavad neid, kes kavatsevad selle maa harimiseks naasta, ning muudavad pinnase aastateks kasutuskõlbmatuks, kuni toimub demineerimine ning leitud lahingumoon kahjutustatakse või hävitatakse;
- J. arvestades, et 2022. aasta saagikoristus ei saa Ukrainas toimuda, sest põllumajandustootjad ja -töötajad on oma elu päästmiseks põgenenud või kaitsevad oma riiki ning põllumajandusettevõtted on sel aastal tavapäraseks tootmiseks liiga rängalt kahjustatud;

- K. arvestades, et Ukraina osakaal maailma nisuturul on 11 %, odraturul 16 %, maisiturul 15 %, rapsiseemnete turul 16 %, päevalilleseemneõli turul 50 %, päevalilleseemnetega kauplemisel 9 % ja päevalillekoogi osas 61 %; arvestades, et Venemaa puhul on need näitajad 20 % (nisu), 16 % (oder), 2 % (mais), 3 % (rapsiseemned) ja 20 % (päevalillekook);
- L. arvestades, et Ukrainast on saanud oluline ELi tarnija ja ta on põhitarnija maisi (keskmiselt 9,2 megatonni – 57 % tarnetest), rapsiseemnete (2 megatonni – 42 % Euroopa impordimahust), päevalilleseemnete (0,1 megatonni – 15 %) ja päevalillekoogi (1,3 megatonni – 47 % impordist) ning vähemal määral nisu (1 megatonni – 30 % impordist) puhul; arvestades, et Venemaa on samuti, kuid vähemal määral, oluline ELi nisutarnija (0,5 megatonni – 11 %), kuid peamiselt rapsikoogi (0,2 megatonni – 50 %), päevalillekoogi (0,9 megatonni – 34 %) ja päevalilleseemnete (0,3 megatonni – 35 %) tarnija;
- M. arvestades, et juba enne Venemaa sissetungi Ukrainasse toimus ülemaailmsel põllumajandustoodete turgudel hinnatõus, mis oli osaliselt tingitud kliimamõjudest ja COVID-19 pandeemiast; arvestades, et Euroopas tõusvatel energiahindadel on märkimisväärne mõju põllumajandus-, kalandus- ja vesiviljelussektorile, kus väetiste hinnad kerkivad ja tootjate energiakulud suurenevad;
- N. arvestades, et alates konflikti algusest on põllumajandustoodete maailmaturu hinnad järsult tõusnud (sõltuvalt tootest + 5 % kuni + 10 %) ja lähenenud 2007.–2008. turustushooaja hindadele;
- O. arvestades, et ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) hinnangul võivad mõlema riigi teravilja ja päevalilleseemnete ekspordi ootamatust ja järsust vähenemisest tingitud ülemaailmsed tarneprobleemid muuta toidu ja sööda hinnad rahvusvahelisel tasandil väga kõrgeks, ehkki need on praegugi kõrged;
- P. arvestades, et EL küll impordib nisu, aga ka ekspordib seda – eelkõige Lähis-Ida ja Põhja-Aafrika riikidesse, kuhu seda saadetakse igal aastal ligikaudu 6 miljonit tonni; arvestades, et need riigid sõltuvad eelkõige Venemaast ja Ukrainast ning seejärel Euroopa Liidust;
- Q. arvestades, et ühise kalanduspoliitika ja ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) eesmärk on muu hulgas varustada ELi turgu kõrge toiteväärtusega toiduainetega, vähendada ELi turu sõltuvust toiduainete impordist ja tagada, et toit jõuaks tarbijateni mõistliku hinnaga; arvestades, et COVID-19 pandeemia ja nüüd Venemaa sissetung Ukrainasse on veelgi selgemalt näidanud, et EL peab suurendama oma toiduga kindlustatust ja vähendama sõltuvust väljastpoolt ELi pärit üksikutelt või liiga vähestelt tarnijatelt imporditud sisenditest;
- R. arvestades, et 9. märtsil 2022. aastal toimus komisjoni juhtimisel hiljuti loodud Euroopa toiduga kindlustatuse kriisiks valmisoleku ja sellele reageerimise mehhanismi raames esimene kohtumine, et arutada toiduga kindlustatuse küsimust, energia- ja sisendihindade tõusu mõju ning Ukraina sõja mõju; arvestades, et selle mehhanismi eesmärk on suurendada kriisideks valmisolekut parema koordineerimise ja parimate tavade vahetamise kaudu;

- S. arvestades, et EL sõltub suurel määral Venemaa fossiilkütustest; arvestades, et ELis kasutatavast gaasist on ligikaudu 90 % imporditud ja 2021. aastal tuli 45 % sellest impordist Venemaalt, kusjuures ELi liikmesriikide osakaal selles impordis on erinev; arvestades, et Venemaa oli ka Euroopa suurim naftatarnija (27 %), tarnides kolm korda rohkem naftat kui suuruselt järgmine riik (Norra); arvestades, et välissõltuvus energiast mõjutab otseselt põllumajanduslikku tootmist;
- T. arvestades, et konflikti tagajärjel tõusevad kõik energia-, sisendi- ja toiduainete hinnad, mis tähendab, et üha rohkem inimesi on vaesusohus (lisaks praegu ohustatud 97 miljonile inimesele); arvestades, et seetõttu on vaja sotsiaalmeetmeid, et aidata tootjatel ja tarbijatel nende tagajärgedega toime tulla;
- U. arvestades, et toiduga kindlustatus ei tähenda vaid toiduvarude kättesaadavust, vaid hõlmab ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni kohaselt kõikide õigustoidule ja tervislike toiduainete kättesaadavust;
- V. arvestades, et Venemaa provotseerimata ja õigustamatu agressioonisõja mõju toiduga kindlustatusele on süvendanud niigi rasket olukorda, mille on põhjustanud COVID-19, erakordsed põuad ELi lõunaosas, kliimamuutused ja elurikkuse kadumine; arvestades, et kriis mõjutab põllumajandus- ja veeandide sektorit nii otseselt kui ka kaudselt;
- W. arvestades, et lisaks sellele, et EL peab muutuma sõltumatumaks sellistes strateegilistes valdkondades nagu kaitse ja energiavarustus, peab ta suutma igal ajal tagada ka toiduga kindlustatuse ning selleks on vaja suurendada kestlikku tootmisvõimsust suurel määral impordist sõltuvates sektorites; arvestades, et Ukraina kriis tõestab veel kord, et toiduga kindlustatust ei saa pidada enesestmõistetavaks; arvestades, et Euroopa toidutootmist tuleks käsitleda strateegiliselt olulise sektorina;
- X. arvestades, et Euroopa Liit rajaneb solidaarsusel ning kui liit kohe midagi ette ei võta, kannatavad enim kõige kaitsetumad;
- Y. arvestades, et kriis mõjutab põllumajandus- ja veeandide sektorit nii otseselt kui ka kaudselt – otseselt kaubavahetuse katkemise tõttu Venemaa ja Ukrainaga ning kaudselt hindade ja tootmiskulude kõikumise pärast;
- Z. arvestades, et energia, kütuse, tooraine ja põllumajandustoodete hinnatõus avaldab põllumajandus- ja veeandide sektorile tugevat mõju, suurendades märkimisväärselt tootmiskulusid ning ohustades seeläbi tootmise järjepidevust ja põhjustades võimalikke tarneahela häireid;
- AA. arvestades, et Venemaa on ELi põllumajanduslike toiduainete ekspordi väärtuse poolest Euroopa suuruselt kuues kaubanduspartner²; arvestades, et kaubandushäirete ja kehtestatud sanktsioonide tõttu on vaja leevendusmeetmeid, sealhulgas alternatiivseid turgusid ELi põllumajandustoodetele;

² Euroopa Komisjon, põllumajanduslike toiduainetega kauplemise statistiline teabeleht: Euroopa Liit – Venemaa, 2021.

- AB. arvestades, et toidukriise võib põhjustada ka toidukaupadega spekulatsioon;
- AC. arvestades, et Venemaa on peamine sünteetiliste lämmastikväetiste ja nende komponentide eksportija ning Valgevene on suur kaaliumkloriidväetiste eksportija; arvestades, et lämmastikväetiste hinnad sõltuvad suuresti maagaasi hindadest ja Venemaal on maagaasiturul valitsev positsioon; arvestades, et Venemaa teatas 4. märtsil 2022, et lõpetab Ukrainasse tungimise järel mineraalväetiste ekspordi;
- AD. arvestades, et lisaks ELi suurele sõltuvusele Venemaalt imporditud väetistest, väetiste tootmiseks vajalikust fossiilenergiast ja Valgevenest imporditud kaaliumkarbonaadist tekivad märkimisväärsed tarnehäired ajal, mil väetisehinnad on viimase aasta jooksul tõusnud 142 % ning energia ja väetise kulud moodustavad 20 % põllumajandustootjate tootmiskuludest³; arvestades, et gaasikulud moodustavad 60–80 % peamiste lämmastikväetiste tootmiskuludest⁴; arvestades, et kõrgest gaasihinnast tingituna on mõned väetisetööstuse rajatised ajutiselt suletud; arvestades, et juba on juhtumeid, kus väetisetootjad on tooraine puudumise tõttu põllumajandustootjate tellimused tagasi lükanud;
- AE. arvestades, et toitainete orgaanilistest allikatest on võimalik saada mitmeid väetisetootmeid, mida ei kasutata praegu keemiliste väetiste asendajatena; arvestades, et nende kasutamismahu suurendamine võib aidata vähendada ELi sõltuvust keemilistest väetistest, täites samal ajal roheline kokkuleppe eesmärged; arvestades, et põllumeeste väetisekulud võib aidata ohjata eelkõige töödeldud sõnniku kasutamine;
- AF. arvestades, et kütuse hind on Euroopa Liidus märkimisväärselt tõusnud ja jõudnud paljudes liikmesriikides enneolematult kõrge tasemeni; arvestades, et sellise arengu jätkumine toob põllumajandustootjate ja kalurite jaoks kaasa jätkusuutmatu majandusliku olukorra, kus näiteks kalalaevad ei saa püügiga tegeleda, sest nad ei teeniks oma kulusid tasa;
- AG. arvestades, et ELi kalandus-, vesiviljelus- ja töötlemis sektor pakuvad kvaliteetseid mereandide valmistatud tooteid, millel on tähtis roll ülemaailmse toiduga kindlustatuse tagamisel; arvestades, et kalandussektor on pikka aega aidanud varustada Euroopa tarbijaid kvaliteetsete toodetega, mis vastavad kõrgetele toitumis- ja toiduohutusstandarditele, ning on nüüd kestlikkuse poolest maailma parimate seas;
- AH. arvestades, et toiduga kindlustatuse eeltingimuseks on Euroopa ühtse turu korralik toimimine; arvestades, et Ungari valitsus keelas Venemaa sissetungi tõttu Ukrainasse hiljuti kogu teraviljaekspordi, kuid see on vastuolus nii aluslepingust tulenevate kohustuste kui ka ELi solidaarsuse põhimõttega;
- AI. arvestades, et toiduainete tarbijahindade puhul tuleb arvestada ka COVID-19 pandeemia mõju, mis põhjustas hinnatõusu juba enne sõja algust; arvestades, et toidu hind ELis oli 2022. aasta jaanuaris 4,7 % kõrgem kui eelmise aasta samal kuul⁵; arvestades, et paljud

³ Eurostati põllumajanduslike tootmisvahendite hinnaindeks (2020. aasta III kvartal kuni 2021. aasta III kvartal).

⁴ Fertilizers Europe, „Policy Priorities – Industry competitiveness – Energy cost“, *Fertilizers Europe*, konsulteeritud 16. märtsil 2022.

⁵ Eurostat, toiduainehindade jälgimisvahend, 2022.

liikmesriigid, eelkõige Kesk- ja Ida-Euroopa riigid, peavad veelgi suurema toiduainete hinnatõusuga toime tulema;

- AJ. arvestades, et loomasöödavarude ammendumine mõjutab paljusid loomakasvatustevõtteid väga tõsiselt; arvestades, et mitu liikmesriiki on juba hoiatanud, et praeguses tempos edasi liikudes on oht, et nende loomasöödavarud on lihavõttepühadeks ammendunud;
- AK. arvestades, et praegusest kriisist sõltumata tuleb saavutada ja hoida muud olulist koostoimet, näiteks kestlikke põllumajandustavasid, mis parandavad mulla kvaliteeti, suurendades seeläbi tootlikkust ning muid ökosüsteemi funktsioone ja teenuseid, nagu süsiniku sidumine ja vee kvaliteedi reguleerimine; arvestades, et viis, kuidas EL toitu, juooke ja muid põllumajandustooteid toodab ja tarbib, peaks olema kooskõlas ELi poliitika ja kohustustega, sealhulgas ÜRO kestliku arengu eesmärkide ja Pariisi kokkuleppega, et tagada kindel tasakaal kestlikkuse kolme samba vahel;
- AL. arvestades, et lühikeses perspektiivis on hädavajalik lahendada toidu raiskamise probleem tarneahela kõigis etappides, et vähendada survet toiduainetega varustamisele Euroopas, eriti kuna ELis raisatakse igal aastal 88 miljonit tonni toitu ja sellega seotud kulud on hinnanguliselt 143 miljardit eurot; arvestades, et toidu raiskamise lõpetamine meetmetega, mille eesmärk on vähendada ELi toidujäätmeid 2025. aastaks 30 % ja 2030. aastaks 50 % võrreldes 2014. aasta lähtetasemega, avaldaks ELi toiduga kindlustatusele otsest positiivset mõju;
1. mõistab kõige karmimalt hukka Venemaa Föderatsiooni ebaseadusliku, provotseerimata ja õigustamatu sõjalise agressiooni Ukraina vastu ja sissetungi Ukrainasse, samuti Valgevene osalemise selles agressioonis; nõuab, et Venemaa Föderatsioon lõpetaks viivitamata igasuguse sõjalise tegevuse Ukrainas, viiks tingimusteta välja kõik sõjalised ja poolsõjalised jõud ning sõjalise varustuse kogu Ukraina rahvusvaheliselt tunnustatud territooriumilt, lõpetaks humanitaarkoridoride blokeerimise ning austaks täielikult Ukraina territoriaalset terviklikkust, suveräänsust ja sõltumatust tema rahvusvaheliselt tunnustatud piirides, et taastada rahu ja muuta võimalikuks elutähtsate majandus-, sotsiaal-, tervise- ja toidusüsteemide ohutu taastamine;
 2. väljendab vankumatut solidaarsust Ukraina rahvaga ja lohutamatu kurbust Venemaa agressioonist põhjustatud traagiliste inimohvrite ja -kannatuste pärast ning rõhutab, et rünnakud tsiviilelanike ja tsiviiltaristu vastu ning valimatud rünnakud on rahvusvahelise humanitaarõiguse kohaselt keelatud;
 3. väljendab heameelt selle üle, et nõukogu võttis kiiresti vastu sanktsioonid, mille eesmärk on veenda Venemaa Föderatsiooni lõpetama rünnakud Ukraina vastu; rõhutab siiski, et võttes arvesse viimaseid rünnakuid, sealhulgas elamurajoonide ja tsiviiltaristu vastu, on vaja kehtestada täiendavaid karme sanktsioone;
 4. nõuab, et suhtluskanalid Venemaaga jääksid avatuks ning pooled oleksid valmis dialoogiks ja läbirääkimisteks kuni relvarahu jõustumiseni ja sõja lõppemiseni, sest ainult relvarahu abil on võimalik taastada tavapärane elu ja jätkata toiduainete tootmist kogu Ukraina põllumajandusmaadel ja kalastuspiirkondades ning normaliseerida toiduainete, toodete ning põllumajanduslikuks ja toiduainete tootmiseks, kalanduseks ja

vesiviljeluseks hädavajalike sisendite piiriülene liikumine, millega ületatakse transpordiprobleemid toiduainete eksportimisel ja kaupade tootmisel;

5. rõhutab, et Ukrainas on oluline taastada stabiilsus, et põllumajandussektor saaks taastuda ja tagada riigis toiduga kindlustatuse; nõuab, et EL teeks kõik endast oleneva, et toetada Ukraina põllumajandustootmist, pakkudes seemneid ja väetisi, millest on puudus;
6. nõuab, et Ukraina eelseisva külvi- ja tootmishooaja kaitseks tehtaks kõik mis võimalik; rõhutab, et Ukrainas tekkinud eluohtlike olukordade lahendamiseks on vaja humanitaarabi;
7. tuletab meelde, et mitmed Ukrainale kuuluvad Musta mere sadamad on suletud, mis häirib rahvusvahelist toidukaubandust, ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võimaldama ohutuid transpordi- ja toidukoridore Ukrainasse ja Ukrainast alternatiivsete sadamate kaudu ning raudtee- ja maanteetranspordi abil;
8. rõhutab, et Ukraina sõda mõjutab kõige rohkem konfliktipiirkonna lähedal asuvaid riike, ebakindla majandusega riike ja Ukraina pagulaste peamisi sihtriike; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles neid riike toetama ja tagama neile piisava toiduvaru;
9. väljendab sügavat muret mõju pärast, mida selline põllumajandus-, kalandus- ja vesiviljelusprotsesside häire avaldab Ukraina elanike toiduga kindlustatusele, ning nõuab tungivalt, et komisjon ja rahvusvaheline üldsus tagaksid kõigile mõjutatud piirkondadele ja linnadele piisava pikaajalise toiduabi programmi olemasolu ja koordineeriks seda, kasutades selleks kõiki võimalikke foorumeid, nt maailma toiduga kindlustatuse komiteed, et korvata Ukraina toiduainete tootmise ja toiduahela katkemine;
10. nõuab, et reageeritaks viivitamata ja koordineeritult ning võetaks kasutusele liidu elanikkonnakaitse mehhanism, et Ukrainat maksimaalselt toetada, eelkõige humanitaarabi ja toiduabiga, ning tagada ohutud ELi humanitaarkoridorid ning toidu ja peavarju pakkumine kõigile riigist põgenevatele inimestele; rõhutab, et kuigi ELi rahaline humanitaarabi on seni hinnanguliselt olnud ligikaudu 500 miljonit eurot, on toetust vaja rohkem; rõhutab eelkõige, et EL peaks andma humanitaarabi Ukraina rahvale, et tagada lühikeses perspektiivis Ukraina toiduga kindlustatus, ning kõigile pagulastele ühtekuuluvusmeetmete abil pagulaste toetamiseks Euroopas ning ühtekuuluvust ja Euroopa territooriume toetava taasteabi kaudu, samuti toetades ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni Ukraina kiirreageerimiskava, suurendades selle rahalist abi; rõhutab, et tuleb leida täiendavaid rahalisi vahendeid, kuna ühtekuuluvuspoliitika fondidel on ELi liikmesriikide ühtlustatud arengu tagamisel peamine roll; kutsub ELi üles kooskõlastama oma tegevust ÜRO asutuste ja kõigi kohapealsete partneritega, et pakkuda Ukraina sõjast mõjutatud inimestele kiiret toidu- ja toimetulekuabi;
11. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles suurendama oma panust Maailma Toiduprogrammi, kasutades mitmeaastases finantsraamistikus ette nähtud solidaarsus- ja hädaabireservi; märgib, et komisjon ja liikmesriigid eraldavad maailma toiduabi programmile vastavalt 465 miljonit eurot aastas ja 1,47 miljardit eurot aastas; märgib

lisaks, et solidaarsus- ja hädaabireservi maht on 1,2 miljardit eurot, millest kuni 35 % (420 miljonit eurot) võib kasutada kolmandate riikide jaoks; rõhutab, et solidaarsus- ja hädaabireservist eraldatav summa ei pruugi olla piisav ning vaja võib olla täiendavat eelarvepaindlikkust;

12. rõhutab, et praegune konflikt Ukrainas juhib tähelepanu ülemaailmse toidusüsteemi haavatavusele; nõuab seepärast tungivalt, et EL kaitseks arenguriikide õigust toiduga kindlustatusele, pöörates erilist tähelepanu põllumajanduslikule pereettevõttele, et tagada taskukohane ja kättesaadav toit, sest see aitab saavutada toitumisealase kindlustatuse, vähendada vaesust, saavutada kaasavad, kestlikud ja õiglased üleilmsed tarneahelad ning kohalikud ja piirkondlikud turud;
13. on arvamusel, et EL ei tohi koos teiste rahvusvaheliste organitega taluda kunstlikult üles kruvitud hindu ja peab võtma meetmeid, et vältida spekulatiivset käitumist, mis ohustab toiduga kindlustatust või haavatavate riikide ja elanikkonna juurdepääsu toidule, jälgides toidusüsteemi mõjutavaid turge, sealhulgas futuuriturge, et tagada täielik läbipaistvus, ning jagades usaldusväärseid andmeid ja teavet ülemaailmse toiduturu arengu kohta;
14. palub, et komisjon leiaks ja kasutaks võimalusi, kuidas tulla toime Venemaa sissetungi majanduslike ja sotsiaalsete tagajärgedega, eelkõige põllumajanduse, kalanduse ja vesiviljeluse valdkonnas, et tagada toiduga kindlustatus, võttes vajalikke meetmeid ELi põllumajandus-, kalandus- ja vesiviljelusettevõtete toetamiseks, et anda Euroopa põllumajandustootjatele ja kaluritele kindlus ja tagatised toidutootmise säilitamiseks ja vajaduse korral suurendamiseks;
15. kutsub komisjoni ja nõukogu üles tegema koostööd ELi partneritega Lähis-Idas ja Põhja-Aafrikas, et käsitleda toiduga kindlustatust; on seisukohal, et EL peaks olema valmis abistama nimetatud partnereid nende endi juhitava toiduga kindlustatuse teemalise erakorralise konverentsi korraldamisel, et käsitleda lühiajalist toiduainete puudust ja piirkonna põllumajandussektori vastupanuvõimet, mis on keskpika perioodi probleem;
16. märgib, et lisaks kaubanduse katkemisele sõja tõttu takistavad rünnakud oluliste ressursside (alates energiast ja väetistest kuni oluliste kemikaalide ja põllumajandustoodeteni) jõudmist ELi; rõhutab, et Euroopa kodanikud, toidutootjad ja tarbijad on seetõttu valmis jagama sõjast tulenevat koormust solidaarselt kangelasliku Ukraina rahvaga;
17. rõhutab, et EL on maailma suurim põllumajandustoodete ja veeandide importija ja eksportija; juhib tähelepanu sellele, et ELi põllumajandusliku toidu ja veeandide tööstuse pikaajalise vastupanuvõime suurendamiseks peab EL vähendama sõltuvust kolmandatest riikidest imporditavast energiast, põhitarbeainetest, kemikaalidest ja keemiatoodetest, ning toetama tehnoloogiat ja tavaid, mis ei sõltu nii palju nendest sisenditest; rõhutab, et lühikeses ja keskpikas perspektiivis tuleb toiduga kindlustatuse tagamiseks mitmekesistada kolmandatest riikidest tarnimist, ning kutsub komisjoni üles uurima võimalikke tarneallikaid, mis vastavad ELi rahvusvahelistele kestlikkuse standarditele, ja sõlmima nendega uusi kahepoolseid lepinguid või tugevdama

olemasolevaid;

18. palub, et komisjon võtaks ennetavalt arvesse Venemaa võimalike vastusanktsioonide mõju põllumajandus- ja toidutootmissektorile ning veeandide sektorile, näiteks 2014. aastal kehtestatud sanktsioonide eeskujul, ning tuvastaks ja avaks uued turud, kuhu toiduainete eksport ümber suunata;
19. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tähelepanelikult jälgima põllumajanduslike toiduainete ja veeandide turgu, pöörates erilist tähelepanu hinnaspekulatsioonidele ja tagades ühtse turu terviklikkuse; nõuab, et põllumajandus-, kalandus- ja vesiviljelustoodete turge analüüsitaks igal kuul sektorite kaupa, käsitledes hindu, koguseid ja tarneahelaid; peab kiiduväärseks, et komisjon võttis kasutusele hiljuti loodud Euroopa toiduga kindlustatuse kriisiks valmisoleku ja sellele reageerimise alalise mehhanismi (EFSCM), millesse on koondunud valdkonda tundvad avaliku ja erasektori eksperdid; kutsub siiski komisjoni üles teavitama Euroopa Parlamenti nende arutelude sisust, et parlament saaks kasutada kogu kriisi ohjamiseks vajalikku teavet;
20. kordab oma varasemaid nõudmisi vähendada märkimisväärselt energiasõltuvust, eriti Venemaa gaasist, naftast ja kivisöest, muu hulgas mitmekesistades energiaallikaid, suurendades energiatõhusust ja kiirendades üleminekut puhtale energiale; rõhutab, et sanktsioonidel võib olla toiduainete hinna ja energiakulude tõusu kaudu konkreetne mõju Euroopa leibkondadele, kuid neilt ei tohiks oodata kriisiga toimetulekut ilma toetuseta; kutsub seetõttu liikmesriike üles valmistama leibkondade jaoks ette kavasid ja toetusi, et lahendada elukalliduse kriis;
21. tuletab meelde, et väetisehinnad tõusid järsult juba enne, kui Venemaa Ukrainasse tungis, ning sellel on kogu põllumajandus- ja toidutootmissektorile tohtu mõju; rõhutab, et kuna väetiste hind on seotud maagaasi hinnaga, tõuseb see veelgi; nõuab seepärast tungivalt, et komisjon hakkaks kaotama kolmandates riikides toodetud väetistele kehtestatud dumpinguvastaseid tollimakse; peab lisaks kahetsusväärseks, et komisjon ei maininud väetiste erijuhtumit oma 8. märtsi 2022. aasta teatises „REPowerEU: Euroopa ühismeede taskukohasema, kindlama ja kestlikuma energiavarustuse tagamiseks“⁶;
22. nõuab, et juurdepääsu energiatõhususe meetmetele edendataks ja lihtsustataks, et vähendada põllumajandustootjate ja kalurite energiakulusid;
23. kutsub komisjoni üles hindama, kas täiendava rahalise toetuse pakkumine kõige enam mõjutatud sektoritele on võimalik ja teostatav, ning võtma kiireloomulisi, sihipäraseid ja ajutisi meetmeid, et aidata põllumajandustootjatel väetiste järsu hinnatõusuga toime tulla;
24. märgib, et sõltuvuse vähendamiseks keemilistest väetistest tuleks võimalikult kiiresti ja ulatuslikult hakata kasutama alternatiivseid orgaanilistest allikatest pärit toitaineid ja toitainete ringlust; kutsub komisjoni üles tegelema selle lahenduse õiguslike ja praktiliste takistustega, et vähendada sõltuvust väetiste impordist, minnes kõigepealt üle orgaanilistele väetistele ja seejärel toetades ELi tasandil täiendavalt teadusuuringuid ja

⁶ COM(2022)0108.

uusi uuendusi; kutsub komisjoni eelkõige üles võtma vajalikke meetmeid, sealhulgas seadusandlikke meetmeid, et tõhustada reoveesetest ja töödeldud sõnnikust saadud orgaaniliste väetisetoodete kasutamist keemiliste väetiste asendamiseks kooskõlas strateegia „Talust taldrikule“ eesmärkidega;

25. rõhutab, et kestlikkus ja suurem ringlus on põllumajanduses seotud, kui vähendatakse sõltuvust fossiilkütustest, imporditud energiast ja keemilistest väetistest ning minnakse üle keskkonnanahaidlikumatele ja taastuvatele alternatiividele;
26. palub, et komisjon tõstaks kooskõlas väetiste piirmääradega loomasõnnikust pärit lämmastiku, näiteks RENURE ehk sõnnikust saadava taaskasutatava lämmastiku kasutamise piirmäärasid, et pakkuda keemiliste väetiste kasutamisele alternatiive; palub, et komisjon kaaluks ajutise erandi tegemist, et väetiste hinda kiiresti alandada, kuid pingutaks ka pikemaajalise raamistiku nimel, et suurendada põllumajandusettevõtetes ringlust ja vähendada sõltuvust kolmandate riikide ressurssidest;
27. tunnistab erakorralistest oludest tingitud tungivat vajadust ajutiste ja tagasipööratavate meetmete järele, et suurendada ELis 2022. aasta saagikoristushooajal tootmist ning aidata seeläbi kaasa ELi toiduga kindlustatusele; kutsub komisjoni üles kiirendama haldusmenetlusi, mis võimaldavad kasutada ÜPP ülemineku-aastal valgukultuuride inim- või loomatoiduks kasvatamisel kesamaad, pidades silmas vajadust tulla toime peagi tekkiva valgukultuuride puudusega; nõuab sellega seoses, et eelistataks valgukultuure ja kultuure, mis ei vaja pestitsiide või vajavad neid väga vähe; kutsub komisjoni üles olukorda õigeaegselt uuesti hindama ja tegema vajaduse korral 2023. aastaks ettepanekuid täiendavate asjakohaste meetmete kohta;
28. on seisukohal, et istutussüsteeme tuleks hinnata ja edasi arendada, et toota 2022. aasta kasvuhooajal rohkem isekasvatatud toitu ja sööta, tõhustada tootmissüsteeme ning võimaldada keskpikas ja pikas perspektiivis liikuda suurema sõltumatuse suunas;
29. kutsub komisjoni üles tagama, et põllumajandusmaad kasutatakse esmajärjekorras ainult toidu ja sööda tootmiseks, et tagada mitte üksnes ELi kodanike, vaid ka miljonite ELis viibivate põgenike toiduga kindlustatus;
30. nõuab, et ühise turukorralduse määruse⁷ artiklis 219 sätestatud turuhäirete vastased meetmed võetaks viivitamatult kasutusele, et toetada kõige enam mõjutatud sektoreid, ja samal ajal võetaks sel eesmärgil kasutusele ka kriisireserv; palub komisjonil valmistuda vajaduse korral täiendavate erakorraliste turumeetmete võtmiseks sama määruse alusel, näiteks artikli 222 aktiveerimiseks;
31. nõuab tungival, et komisjon tagaks liikmesriikidele täieliku selguse, mis puudutab vääramatu jõu klauslit ÜPPs ja edasistes õigusaktides;
32. on seisukohal, et kuigi toiduga kindlustatuse tagamine on nüüd senisest veelgi pakilisem prioriteet, tuleks hinnata riiklikke strateegiakavasid, et uute oludega kohanduda ja võtta muu hulgas kasutusele asjakohased paindlikkusmeetmed, et suurendada tootmismaa

⁷ ELT L 347, 20.12.2013, lk 671.

pinda;

33. palub komisjonil võtta kõik vajalikud meetmed, eelkõige mis puutub riigiabisse, et võimaldada kriisist kõige enam räsitud sektoreid laiemalt toetada;
34. kutsub komisjoni üles kaaluma 2020. aasta märtsis vastu võetud riigiabi ajutise raamistiku muutmist, et võimaldada liikmesriikidel kasutada riigiabi eeskirju majanduse toetamiseks äärmise paindlikkusega;
35. rõhutab, et COVID-19 ajal kehtestatud erakorralisi maaelu arengu toetamise meetmeid tuleks laiendada, et lahendada jätkuvad likviidsusprobleemid, mis seavad ohu põllumajandustegevuse elujõulisuse ja ohustavad põllumajandustoodete töötlemise, turustamise või arendamisega tegelevaid väikeettevõtjaid;
36. peab vajalikuks selliste meetmete vastuvõtmist, millega tagada ELi mittekuuluvatest riikidest pärit oluliste kaupade (eriti teravilja, sojaubade ja väetiste) paindlikum import;
37. kutsub komisjoni üles toetama eelkõige valdkondlikke organisatsioone, et leida uusi imporditurge, mille abil tagada toiduga varustus ja põllumajanduse jaoks vajalike sisendite olemasolu, eriti kariloomade jaoks, ning vältida ohu Euroopa toiduga kindlustatusele;
38. palub, et nõukogu ja komisjon vabastaksid kiiremas korras 479 miljoni euro suuruse kriisireservi vahendid, et aidata põllumajandussektoril praeguste turuprobleemidega toime tulla; märgib siiski, et kui kriisireserv ammendub, ei saa sellesse ühise põllumajanduspoliitika vahendeid suunata; nõuab seetõttu viivitamatut lisavahendite eraldamist, et need saaks kriisireservi ammendumise korral kohe kasutusele võtta;
39. palub komisjonil esitada valgukultuuride nappuse kontekstis ettepanek tervikliku Euroopa valgustrateegia kohta, et suurendada Euroopas valgutootmist ja vähendada selles valdkonnas ELi sõltuvust kolmandatest riikidest;
40. rõhutab, et tootmises on vaja tugevamaid meetmeid ja stiimuleid, et suurendada vastupanuvõimet – näiteks tuleks võtta kasutusele täppispõllumajandus, töötada kooskõlas rohelise kokkuleppe eesmärkidega välja ja tuua kiirendatud korras turule alternatiivseid valke, orgaanilisi väetisi, põllukultuuride mikroobse kaitse vahendeid ja agroökoloogiatooteid, võimaldada praegusel ÜPP üleminekuaastal ajutist ja lühiajalist paindlikkust koos tingimuste ja eranditega ning kiirendada haldusmenetlusi selle paindlikkuse saavutamiseks, võttes arvesse eriti investeringute nappust, likviidsusprobleeme ja praegustest oludest tingitud turu ebakindlust;
41. kutsub komisjoni üles olema tootjatele tehtavate ettemaksete küsimuses paindlik ning tegema ettemakseid 50 % asemel 70 % mahus;
42. kutsub liikmesriike üles rakendama meetmeid ja kasutama olemasolevaid vahendeid, et tugevdada oma toiduainete tarneahelaid; rõhutab, et võetavad meetmed ei tohi ohustada ühtse turu terviklikkust, õhnestada meetmeid ELi toiduainete tarneahela vastupanuvõime suurendamiseks ega suurendada energiasõltuvust Venemaa ressurssidest;

43. kutsub komisjoni üles kohaldama turuprobleemidega seotud põllumajandustoodete suhtes erakorralisi meetmeid, sealhulgas eraladustamistoetust; märgib, et kavatseb teha selle toetuse kättesaadavaks sealihasektorile; nõuab tungivalt, et komisjon looks mehhanismi, mis võimaldab valitsusvälistel organisatsioonidel ja muudel organitel pääseda ligi eraladustatud toodetele, et aidata tagada Ukraina toiduga kindlustatust; on veendunud, et seda mehhanismi võiks kasutada ka Euroopa abifond enim puudust kannatavate isikute jaoks, eelkõige liikmesriikides, mis võtavad vastu pagulasi, et rahuldada sealset pakilist vajadust täiendavate toiduainete järele; on lisaks veendunud, et fond aitab tagada, et kriis ei mõjuta ebaproportsionaalselt just haavatavaid inimesi;
44. rõhutab vajadust vältida kaupade vaba liikumise takistusi, eriti seoses selliste oluliste kaupadega nagu teravili; rõhutab, et ühtne turg peab põllumajanduslike toiduainete valdkonnas tingimata nõuetekohaselt toimima ning ekspordi keelamist teistesse liikmesriikidesse tuleb vältida; palub komisjonil olla selles küsimuses eriti valvas ja võtta Ungari kehtestatud teraviljaekspordi keelu suhtes viivitamatult meetmeid;
45. juhib tähelepanu sellele, et ühtsel turul on vaja jälgida ja jõustada ausa konkurentsi tingimusi, pidades silmas teatavate toiduainete põhjendamatut hinnatõusu; rõhutab vajadust tõhustada järelevalvet võimalike monopolide loomise üle põllumajandusliku toidutööstuse ja veeandide sektori ühtsel turul ning vajadust võtta iga sellise arengu vastu viivitamatult meetmeid;
46. palub komisjonil koostada viivitamatult üksikasjalik tegevuskava, et tagada ELi toiduainete tarneahelate nõuetekohane toimimine ja ELi toiduga kindlustatus pikas perspektiivis, võttes arvesse Ukrainas toimuva sõja tagajärgedest ja muudest võimalikest häiretest saadud kogemusi ning tuginedes vajaduse korral 2021. aasta novembris esitatud hädaolukorra lahendamise plaaniga saadud õppetundidele; palub komisjonil tegeleda puudustega, mille on põhjustanud liigne sõltuvus energia, sööda ja väetiste impordist üksikutelt või liiga vähestelt tarnijatelt ning tarneahelate ühekülsus;
47. kordab, et Euroopa strateegilist sõltumatust toidu-, sööda- ja põllumajandussektoris tuleb tugevdada kooskõlas rohelise kokkuleppe eesmärkidega, millega püütakse kaitsta ELi keskkonda ning selle põllumajandusmaid, kalapüügipiirkondi ja vesiviljeluskohti;
48. rõhutab lisaks, et strateegia „Talust taldrikule“ ja laiema rohelise kokkuleppe siht- ja eesmärkide saavutamist ei tohiks kahjustada koheste sammudega vastupanuvõime suurendamiseks ja sisendite omavarustatuse loomiseks; rõhutab, et meetmed sisendite kasutamise tõhustamiseks, kestlikumate alternatiivide ja tavade kasutuselevõtuks ning toidujäätmete probleemiga tegelemiseks, nagu on sätestatud strateegias „Talust taldrikule“ ja rohelises kokkuleppes, vähendavad sõltuvust näiteks kahjulikest taimekaitsevahenditest ja keemilistest väetistest ning on keskpikas ja pikas perspektiivis ELi põllumajanduse, kalanduse ja vesiviljelussektori ning toiduainete tarneahela tugevuse tagamise alustalad;
49. tuletab lisaks meelde, et strateegia „Talust taldrikule“ eesmärkidel ja sihtidel põhinevad seadusandlikud ettepanekud peavad kõigepealt läbima põhjaliku mõjuhindamise, mille puhul tuleb arvesse võtta Venemaa Ukrainasse tungimise võimalikku mõju Euroopa ja kogu maailma toiduga kindlustatusele, ning et kaasseadusandjad vastutavad selle eest,

et strateegia „Talust taldrikule“ eesmärkide saavutamise kavade rakendamisel kehtestatakse sellised tingimused, mis võimaldavad vältida põllumajanduse, kalanduse või vesiviljeluse tootlikkuse langust Euroopas ja heite ülekandumist; rõhutab, et arvestades Ukrainas toimuvat sõjategevust ja täiendavat survet ELi põllumajanduse, kalanduse ja vesiviljeluse toiduahelatele, tuleb kõiki neid mõjusid veelgi kiiremini uurida, samuti tuleb hoolikalt hinnata võimalikku mõju toiduga kindlustatusele ning tellida põhjalik uuring ELi toidusüsteemi sõltuvuse kohta sisenditest ja nende allikatest;

50. tunnistab, et enne sissetungi valitsenud kaubandusstruktuuri katkemine näitab, et EL peab kiiresti kaaluma, kuidas arendada välja sõltumatuid põllumajandus-, kalandus- ja vesiviljelussüsteeme, mis toodavad toiduaineid ja sööta pikas perspektiivis, vähendades ELi sõltuvust impordist ja suurendades omamaist tootmist; rõhutab, et see on eriti pakiline toodete puhul, millest võib Ukraina ekspordi katkemise tõttu kõige kergemini puudus tulla (teravili, õliseemned, valgurikkad taimed ja väetised);
51. on äärmiselt mures tegevuskulude järsu tõusu pärast kalandussektoris; juhib tähelepanu asjaolule, et paljud laevad on ELis praegu püsivalt ankrus, sest kala esmamüügi hinnast ei ole enam võimalik katta kasvanud tootmiskulusid;
52. on seisukohal, et Euroopa kalandussektor on Euroopa toiduga kindlustatuse võti, ning peab kahetsusväärseks, et selle olukord on kriisi ajal märkimisväärselt halvenenud, kuna sektori jaoks olulised kaubad on kõikjal maailmas kiiresti kallinenud ja ka kütusehind kõigub tugevalt, muutes kalapüügi majanduslikult mittetasuvaks; on veendunud, et selline olukord nõuab kiiret abi, sealhulgas otsetoetusi; juhib tähelepanu sellele, et abi peab tagama ELi kalalaevastike tegevuse jätkumise ja ka töö jätkumise tarneahela edasistes, kalandus- ja vesiviljelustoodete etappides; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tunnistama kalandussektori keerulist olukorda ja käsitlema seda tulevastes meetmetes asjakohaselt; märgib, et kütusehindade tõusuga toimetulekuks on pikas perspektiivis oluline stimuleerida uute energiatõhusate lahenduste väljatöötamist ja kasutuselevõttu;
53. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et uus Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfond hakkaks toimima võimalikult kiiresti, ning palub komisjonil kaaluda meetmete võtmist, mis võimaldaksid anda fondist hädaabi ka kriisi ajal, nagu seda on sõda Ukrainas; nõuab tungivalt, et kasutusele võetaks ka kõik ülejäänud Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi vahendid, ning nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid kiirendaksid Brexitiga kohanemise reservi rakendamist, et tagada toetuse kiirem jõudmine Brexitist mõjutatud piirkondadeni;
54. märgib, et kogu toiduainete tarneahelas tuleks kaaluda meetmete võtmist, et kõik sidusrühmad täidaksid põllumajandus- ja toidutootmissektori ning veandide sektori vastupanuvõime tugevdamisel oma osa, kusjuures sellised meetmed peakvad aitama kaasa ELi 2050. aasta kliimaneutraalsuse sihtide ja eesmärkide saavutamisele; on seisukohal, et kooskõlas ebaausate kaubandustavade direktiivi⁸ kiire rakendamisega tuleks erilist tähelepanu pöörata põllumajanduse, kalanduse ja vesiviljeluse elujõulisusele ning jaemüüjate olulisele rollile tootjate õiglase tulu kindlaksmääramisel,

⁸ ELTL 111, 25.4.2019, lk 59.

pidades sealjuures eelkõige silmas sisendite hinnatõusust tulenevat survet, kuid sama suurel määral ka kohustust tagada, et toit jääks tarbijatele taskukohaseks ja kättesaadavaks;

55. kutsub komisjoni üles tegutsema, et põllumajandusele, kalandusele ja vesiviljelusele antava riigiabi sätteid, sealhulgas vähese tähtsusega abi sätteid, võimaldaksid liikmesriikidel anda ettevõtjatele kiiret ja paindlikku toetust ning hüvitada Ukraina sõjast tulenevad suurenenud kulud; rõhutab sellega seoses, et liikmesriigid peaksid oma riiklikus raamistikus kaaluma ka sotsiaalmaksete alandamist, teatavate maksude peatamist või vähendamist ning COVID-19 kriisile reageerimiseks mõeldud laenude pikendamist; kutsub komisjoni üles tagama, et riigiabi ei moonutaks konkurentsi ja et liikmesriikidele oleksid tagatud võrdsed tingimused;
56. nõuab tugevamate meetmete võtmist rahvusvahelisel tasandil, et poliitiliste otsuste tegemisel keskendutaks toiduga kindlustatusele, mis võimaldaks vältida nappust ja tagada kõige haavatavamatele riikidele toitumisalase kindlustatuse, seades esikohale põllumajandustoodete kasutamise toiduks ja vältides takistusi rahvusvahelises toidukaupadega kauplemises;
57. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles esitama kiiresti ettepaneku korraldada ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni maailma toiduga kindlustatuse komitee kohtumine, mis peaks olema selles küsimuses eelistatud koordineerimisfoorum, kuna see tagab, et kõik riigid on kaasatud ja esindatud; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles sellel foorumil osalema, et tagada rahvusvaheline koordineerimine, eelkõige varude, biokütuste ja importijariikide rahalise toetamise valdkonnas;
58. on seisukohal, et vaja võib olla ka suuri muutusi turu- ja ekspordimudelites ning korralikku erandolukorra plaanimist, nagu sõltumatus ELi söödatootmises, alternatiivsed ekspordivõimalused, suurem reageerimisvõime, põhitoiduainete, sööda ja muude toidutoodete strateegilised varud, sõltumatus väetiste ja asendustoodete puhul ning selge teave põllumajandus-, kalandus- ja vesiviljelustoodete ülemaailmsete transpordimudelite kohta;
59. nõuab, et meetmeid toidu raiskamise vähendamiseks kiirendataks ja tugevdataks, et maksimeerida toidu kättesaadavust ja Euroopa Liidus olemasolevate ressursside kasutamist ning suurendada seeläbi toidualast sõltumatust; rõhutab vajadust vältida toidu kaotamist ladustamise ajal ja kõigis tarneahela etappides, hõlbustada toidu annetamist vastutust käsitlevate õigusaktide sidusa rakendamise kaudu, ergutada toidujäätmete taaskasutamist ning töötada välja alternatiivsed võimalused jaemüüjate jaoks (näiteks soodushinnaga müük ja koostöö kohalike kogukonnaprojektidega, mille eesmärk on võidelda kohaliku toidupuuduse ja toiduga kindlustamatuse vastu); kutsub liikmesriike üles töötama välja ja rakendama toidujäätmete vältimise programme ning kaaluma võimalust võtta vastu õigusaktid, mis käsitlevad toidujäätmete teket soodustavaid tavasid (lisaks ebaausate kaubandustavade direktiiviga juba hõlmatud tavadele); nõuab, et turustamisstandardite algatustes seataks esikohale toidu raiskamise vähendamine; nõuab ELis toidujäätmete paremat jälgimist kõigil tasanditel; tuletab meelde, et toiduainete lühikesed tarneahelad vähendavad toidu raiskamise ohtu;

60. rõhutab, kui oluline on lahendada lähiajal toidu raiskamise probleem tarneahela kõigis etappides, et vähendada survet Euroopa toiduainetega varustamisele ning saavutada ELi eesmärk vähendada toidujäätmeid 2025. aastaks 30 % ja 2030. aastaks 50 % (võrreldes 2014. aasta tasemega)⁹;
61. palub kõigil liikmesriikidel rakendada toiduraiskamise vastaseid programme, rõhutada toidujäätmete vähendamise tähtsust ning toonitada, et toidujäätmete tekkele ja toidukao vältimisele tuleb keskenduda senisest rohkem, sest toiduainete nappuse korral võib ka toidukao vältimine aidata toiduga kindlustatust tugevdada;
62. nõuab meetmeid, mille abil võidelda kiiresti tõusvatest energiahindadest ja konflikti tõttu kallinenud toiduainetest põhjustatud vaesuse vastu, ning on seisukohal, et vajalike meetmete hulka peavad kuuluma ka sotsiaalmeetmed;
63. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

⁹ [Vastuvõetud tekstid, P9_TA\(2021\)0425](#).